

Sygn. akt I A Cz 736/12

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA: Gibiec Jan

Sędzia SA: Dariusz Kłodnicki

Sędzia SA: Sławomir Jurkowicz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2012 r. we Wrocławiu, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) **Spółki z o.o. siedzibą w B.**

przeciwko: (...) **Spółce z o.o. z siedzibą w Z., T. S. i J. S.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu

z dnia 5 marca 2012 r., sygn. akt X GNe 804/11

p o s t a n a w i a: uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) spółka z o.o. siedzibą w B. wniosła pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko (...) spółce z o.o. z siedzibą w Z., T. S. i J. S.. Wartość przedmiotu sporu wynosiła 4.073.763 zł. Strona powodowa uiściła ¼ opłaty od pozwu, wynoszącej 100.000 zł, tj. 25.000 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 05.12.2011 r. (k. 33) Sąd Okręgowy we Wrocławiu orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty wszyscy pozwani wnieśli zarzuty (k. 44), wnosząc jednocześnie o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

Postanowieniem z dnia 05.01.2012 r. (k. 224) Sąd Okręgowy we Wrocławiu wstrzymał wykonanie nakazu zapłaty i oddalił wniosek strony powodowej o nadanie klauzuli wykonalności w stosunku do pozwanego ad. 1.

Strona powodowa złożyła zażalenie na wskazane postanowienie (k. 711), uiszczając jednocześnie opłatę od zażalenia w wysokości 30 zł (k. 710) i żądając zwolnienia od kosztów sądowych, obejmujących opłatę od zażalenia, w wypadku, gdyby Przewodniczący uznał, iż od zażalenia należy pobrać opłatę przekraczającą 30 zł.

Postanowieniem z dnia 05.03.2012 r. (k. 767) Sąd Okręgowy oddalił wniosek strony powodowej o zwolnienie od opłaty sądowej od zażalenia. Jednocześnie Przewodniczący zarządził wezwanie pełnomocnika strony powodowej (po prawomocności wskazanego postanowienia) do uiszczenia opłaty od zażalenia w wysokości 19.970 zł (k. 769). W

uzasadnieniu (k. 781) Przewodniczący wskazał, że należna opłata od zażalenia wynosi 1/5 opłaty należnej, czyli 5% wartości przedmiotu sporu. Opłata od pozwu winna wynieść 100.000 zł, zatem jej 1/5 stanowi kwotę 20.000 zł. Skoro strona powodowa uiściła 30 zł, wnosząc zażalenie, to obecnie należało zażądać od niej brakujących 19.970 zł.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniosła strona powodowa, podnosząc zarzut naruszenia przepisu art. 19 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez błędne przyjęcie, że wysokość opłaty sądowej od zażalenia na postanowienie o wstrzymaniu wykonalności nakazu zapłaty powinna zostać obliczona jako 1/5 opłaty stosunkowej od pozwu, wynoszącej 5% wartości przedmiotu sporu.

W oparciu o powyższy zarzut, strona powodowa wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne.

Skarżąca trafnie wskazała w uzasadnieniu zażalenia, iż przepisy ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594) nie wymieniają osobno opłaty od zażalenia na postanowienie w przedmiocie natychmiastowej wykonalności orzeczenia. Jednakże zażalenie na postanowienie Sądu wstrzymujące wykonalność orzeczenia podlega opłacie. Wynika to z ogólnej reguły, zawartej w przepisie art. 3 ust. 1 u.k.s.c., według której opłacie podlega pismo, jeżeli przepis ustawy przewiduje jej pobranie. W przepisie art. 3 ust. 2 pkt 2 u.k.s.c. przewidziano, że opłacie podlega zażalenie.

Z kolei w unormowaniu zawartym w art. 95 ust. 1 i 2 u.k.s.c. ustawodawca określił wyjątki od tej zasady, wymieniając zażalenia, od których nie pobiera się opłaty. Wśród tych zażeń nie wymieniono zażalenia na postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonalności orzeczenia. Zgodnie zaś przepisem art. 19 ust. 3 pkt 2 u.k.s.c., od zażalenia pobiera się piątą część opłaty, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. W uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2009 r., II PZP 1/09 (OSNP 2009, nr 17-18, poz. 220) przyjęto, że art. 19 ust. 3 pkt 2 u.k.s.c. jest przepisem ogólnym, regulującym wysokość opłaty od wszystkich zażeń przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego; wyjątki od tej zasady powinny być wprost określone w przepisach prawa. Stanowisko to, wynikające z wykładni językowej, uzasadniało w rozpoznawanej sprawie wnioski, że skoro nie ma przepisu szczególnego, stanowiącego wprost, że od zażalenia w przedmiocie wstrzymania wykonalności orzeczenia pobiera się inną opłatę niż przewidzianą w przepisie art. 19 ust. 3 pkt 2 u.k.s.c., to przepis ten powinien mieć zastosowanie także do opłaty należnej od takiego zażenia. Natomiast w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2008 r., III CZP 88/08 (OSNC 2009, nr 10, poz. 122) przyjęto, że ułamkowa część opłaty, określona w art. 19 u.k.s.c. powinna być obliczona przy uwzględnieniu opłaty pobieranej od pisma wszczynającego postępowanie, o jakim stanowi art. 18 ust. 1 u.k.s.c. W konsekwencji podstawą obliczenia opłaty od zażenia na postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonalności orzeczenia - w sprawach majątkowych - stanowiłaby, zgodnie z art. 19 ust. 3 pkt 2 w związku z art. 18 ust. 1 u.k.s.c., opłata stosunkowa obliczona od pisma wszczynającego postępowanie w sprawie, tj. prima facie od pozwu.

Dokonując wykładni przepisów ustawy o kosztach sądowych w zakresie ustalenia regulacji, która powinna mieć zastosowanie do ustalenia wysokości opłaty od zażenia na postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonalności orzeczenia, należało jednak, zdaniem Sądu Apelacyjnego, wziąć pod uwagę specyfikę wniosku o wstrzymanie wykonalności jako czynności procesowej. Wniosek ten bowiem nie wszczyna postępowania w sprawie ani jego części, nie ma też związku z meritem rozstrzyganej sprawy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego przedstawione powyżej argumenty uzasadniały wniosek, że podstawy obliczenia opłaty od zażenia na postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonalności nie powinna stanowić opłata obliczona zgodnie z przepisem art. 19 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 18 ust. 1 i art. 13 u.k.s.c., a należy sięgnąć po możliwość zastosowania przepisu art. 14 ust. 1 u.k.s.c., którego zastosowanie jest dopuszczalne także w odniesieniu do opłat należnych od zażeń. Zgodnie zaś z dyspozycją powołanego przepisu, opłatę podstawową pobiera się w sprawach, w których przepisy nie przewidują opłaty stałej, stosunkowej lub tymczasowej. Przepis ten ma więc zastosowanie także do ustalenia opłaty należnej od zażenia na postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonalności orzeczenia

(por. argumentacja SN, dotycząca opłaty od zażalenia na postanowienie odrzucające wnioski o uzasadnienie, zawarta w uzasadnieniu uchwały z dnia 17.06.2010 r., III CZP 39/10, OSNC 2011/1/4 oraz dotycząca wysokości opłaty od zażalenia na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia, przedstawiona w uzasadnieniu uchwały z dnia 16.03.2007 r., III CZP 4/07, OSNC 2008/2/17). W myśl przepisu art. 14 ust. 3 u.k.s.c., opłata podstawowa wynosi 30 zł i taką opłatę należy pobrać od zażalenia na postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonalności nakazu zapłaty.

Z przyczyn wskazanych powyżej Sąd Apelacyjny uznał, że od zażalenia na postawienie w przedmiocie wstrzymania wykonalności nakazu zapłaty pobiera się opłatę podstawową w wysokości 30 zł. Zaskarżone zarządzenie podlegało zatem uchyleniu (art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c.).

Na potrzeby dalszego postępowania międzyinstancyjnego należało jeszcze zauważyć, że zażalenie (k. 711), którego dotyczyła zaskarżona opłata, swymi granicami objęło całe postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 05.01.2012 r., w którym Sąd zamieścił dwa osobne rozstrzygnięcia: wstrzymał wykonalność nakazu zapłaty oraz oddalił wniosek strony powodowej o nadanie nakazowi klauzuli wykonalności przeciwko pozwanemu ad. 1 (k. 224). Strona powodowa wraz z zażaleniem uiszczyła opłatę w wysokości 30 zł (k. 710), przy czym z treści obecnie rozpoznawanego zażalenia wynika, że opłata ta dotyczyła zażalenia na rozstrzygnięcie w przedmiocie wstrzymania wykonalności nakazu zapłaty. Nieopłacone pozostaje w tej sytuacji zażalenie na postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, którego nie dotyczyło zaskarżone obecnie zarządzenie w przedmiocie wymiaru opłaty (jak wynika z jego uzasadnienia). Przed nadaniem biegu zażaleniu na postanowienie oddalające wniosek o nadanie klauzuli wykonalności Przewodniczący będzie musiał zatem wezwać pełnomocnika strony powodowej do uiszczenia brakującej opłaty. Zażalenie należy przekazać Sądowi Apelacyjnemu po kompletnym przeprowadzeniu postępowania międzyinstancyjnego, tj. po wydaniu zarządzenia, o którym mowa oraz po załączeniu dowodu uiszczenia brakującej opłaty od zażalenia.